

**Έκθεση
φωτογραφίας
του κορυφαίου
φιλέλληνα
ανάμεσα στις
εκδηλώσεις
του Ευρωπαϊκού
Πολιτιστικού
Κέντρου**

➤ Πολυδιάστατο όσο και εξαιρετικά ενδιαφέρον είναι το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών, για το καλοκαίρι και το φθινόπωρο. Πολλαπλές εκδηλώσεις που στόχο έχουν την παραγωγή πολιτισμού, αλλά και σκέψης. Η αρχή γίνεται τον Ιούνιο με τους «Δελφικούς Διαλόγους», όπου λαμβάνουν μέρος διεθνείς στοχαστές και επιστήμονες, υπό την αιγίδα της Προέδρου της Δημοκρατίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου.

Η έκθεση φωτογραφίας του κορυφαίου φιλέλληνα Robert McCabe «Η Ελλάδα μετά τον πόλεμο-Τα χρόνια της ελπίδας», στην αίθουσα εκθέσεων του Συνεδριακού Κέντρου στους Δελφούς, που εγκαινιάζεται στις 10 Ιουνίου (διάρκεια ως τις 30 Σεπτεμβρίου), παρόντος του μεγάλου φωτογράφου, έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Επίσης, για τον Ιούνιο στους Δελφούς προγραμματίζονται διεθνείς εκπαιδευτικές, εικαστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, όπως η Δελφική Ακαδημία Ευρωπαϊκών Σπουδών και το πρόγραμμα «Φύση και Ανθρώπος στην Τραγωδία».

«Πολύ επίκαιρη»

Το πρόγραμμα παρουσιάστηκε χθες από τον καθηγητή του Πανεπιστημίου του Harvard, πρόεδρο του Κέντρου Δελφών, κ. Παναγιώτη Ροϊλό, και από τον διευθυντή του, καθηγητή κ. Ανδρέα Γκόφα. Παραβρέθηκε ο Robert McCabe, ο οποίος μίλησε για την έκθεσή του και το περιεχόμενό της. Κάνοντας αναφορά στον τίτλο της («Η Ελλάδα μετά τον πόλεμο») είπε ότι η έκθεση είναι «πολύ επίκαιρη, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία. Μέσα από αυτή την έκθεση οι μεγαλύτεροι βλέπουν μια Ελλάδα που θυμούνται, ενώ οι νεότεροι γνωρίζουν μια Ελλάδα που τους προκαλεί έκπληξη». Επεσήμανε επίσης ότι η έκθεση «περιλαμβάνει 66 συνολικά φωτογραφίες, κατά κύριο λόγο ασπρόμαυρες, καθώς και κάποιες έγχρωμες, πολλές από τις οποίες είναι αδημοσίευτες».

Τα κείμενα της έκθεσης και του

ΣΤΟΥΣ ΔΕΛΦΟΥΣ

Η Ελλάδα του '50 με το φακό του McCabe

Κατάστρωμα στο «Δέσποινα», 1955. Ενα είδος συντροφικότητας αναπτυσσόταν μεταξύ των επιβατών, ειδικά αν κάποιος έπαιζε μουσική.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ
dsavopoulou@e-typos.com

νέου ομώνυμου βιβλίου που τη συνοδεύει είναι του Παναγιώτη Ροϊλού, του ίδιου του φωτογράφου και της δημοσιογράφου Κατερίνας Λυμπεροπούλου, που έχει το συντονισμό και έκανε την έρευνα. Το βιβλίο προγραμματίζεται να κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Πατάκη πριν από το τέλος του Μαΐου 2023. Ξεφυλλίζοντας χθες ωστόσο τις σελίδες του πρώτου αντιτύπου του πολυτελούς αυτού τόμου, θαυμάσαμε για άλλη μια φορά την τέχνη του McCabe να εστιάζει στα μικρά, στα απλά, στα καθημερινά και να αναδεικνύει το μεγαλείο τους.

Ας δούμε πώς περιγράφει ο ίδιος ο McCabe, που επισκέφθηκε για πρώτη φορά τη χώρα μας το 1954, μερικές από τις εικόνες της μεταπο-

λεμικής Ελλάδας που φιλοξενεί στην έκθεση και το βιβλίο του: «Η Ελλάδα της δεκαετίας του 1950 ήταν μια χώρα όπου τα γαϊδουράκια και τα μουλάρια χρησιμοποιούνταν ακόμη ευρέως. (Οι μουλαράδες απειλούσαν ότι θα έστελναν τα δύστροπα ζωντανά τους στη Σαντορίνη.) Οι γυναίκες έπλεναν τα ρούχα τους στα ποτάμια και στα παρακείμενα πηγάδια. Το νερό το κουβαλούσαν στο σπίτι, από βρύσες ή πηγές, με κανάτια. Στους δρόμους της Αθήνας δεν υπήρχαν φανάρια.

Οι γυναίκες έκλωθαν ή ύφαιναν στον αργαλειό ή έπλεκαν. Οι άνδρες και οι γυναίκες φορούσαν συχνά παραδοσιακές χωριάτικες φορεσιές με πλουμιστά στολίδια. Τα πλοία που έπλεαν στις ελληνικές θάλασσες ήταν, ως επί το πλείστον, σκαριά από δεύτερο χέρι, αγορασμένα από χώρες της Βόρειας Ευρώπης,

καθώς το 75% καταστράφηκε κατά τη διάρκεια του Πολέμου, σύμφωνα με την έκθεση Δοξιάδη... Οι δρόμοι ήταν κακοτράχαλοι και η οδήγηση τουλάχιστον περιπετειώδης. Τα ιδιωτικά αυτοκίνητα σπάνιζαν. Ο κλιματισμός ανύπαρκτος. Ο ηλεκτρισμός δεν είχε φτάσει σε πολλές μη αστικές περιοχές. Πήλινα τούβλα χρησιμοποιούνταν ακόμη για το χτίσιμο των σπιτιών.

Τα παιδιά και οι εργάτες κυκλοφορούσαν συχνά ξυπόλυτοι ή φορούσαν παπούτσια φτιαγμένα από ελαστικά. Ο τουρισμός, ο οποίος αργότερα έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην ανάκαμψη και ανάπτυξη της χώρας, ήταν σχεδόν άγνωστη λέξη. Στα ταξίδια μας εκείνα τα χρόνια, από την Ηπειρο μέχρι την Κρήτη και από την Πύλο μέχρι τη Ρόδο, με εξέπλητταν ευχάριστα το κέφι, η ζεστασιά και το φιλόξενο πνεύμα αυτών των αν-

θρώπων που είχαν επιβιώσει από τον εφιάλτη του πολέμου και τα επακόλουθα δεινά του».

Συζήτηση

Πριν από τα εγκαίνια της έκθεσης θα πραγματοποιηθεί συζήτηση στοργυλλής τραπέζης με τίτλο «Η μεταπολεμική Ελλάδα του Robert McCabe» στην Αίθουσα Ελένη Αρβελέρ του Συνεδριακού Κέντρου του ΕΠΚΕΔ. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών, καθηγητής Παναγιώτης Ροϊλός. Συμμετέχουν: Robert McCabe, φωτογράφος, Ευφροσύνη Δοξιάδη, ζωγράφος, θυγατέρα του Κωνσταντίνου Δοξιάδη, Κώστας Κωστής, καθηγητής ΕΚΠΑ, Αθανασία Ψάλτη, προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδας. Τη συζήτηση θα διευθύνει η δημοσιογράφος Κατερίνα Λυμπεροπούλου. ■